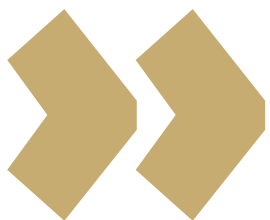

VARÐ NÝTT SUM TULKUR Í GRØNLENDISKUM LONGU Í BARNASKÚLANUM

Elin Neshamar hevur gjørt eina grønlendsk-føroysk orðabók. 30 ára gamla klaksvíkskvinnan er uppvaksin í Grønlandi og hevur lisið grønlendskt á universitetinum í Nuuk. Longu í barnaskúlanum varð hon nýtt sum tulkur, og nú fer nógv av hennara tíð til at týða og tulka til ella úr grønlendskum

FRANTS JENSEN

– Tá ið eg kom heim til Føroya, eftir at hava tikið bachelor í grønlendskum, hugsaði eg, hvat eg hevði gjørt. Um tað fóru at vera nakrir arbeiðsmøguleikar. Men tað kom so spakuliga, og nú brúki eg tað mesta av tíðini til ymiskar uppgávur, sum hava við tað grønlenska málið at gera. Eg hevði aldri droymt um, at eg skuldi fara at gera eina

Eg væntaði ikki, at tað fóru at vera so nógvar uppgávur, men tað hevur víst seg, at eg havi havt nógv at gera. Tað er nógv samstarv millum Føroyar og Grønland, og tí er eisini tørvur á at týða ymiskt tilfar til grønlendskt ella úr grønlendskum

grønlendsk-føroyska orðabók, sigur Elin Neshamar.

20.000 orð

Síðsta háltannað árið hevur Elin Neshamar arbeitt við at gera grønlenska-føroyska orðabók. Umleið 20.000 orð eru í orðabókini, og frá september í 2018 til november í 2019 hevur hon týtt øll orðini. Síðani er rættlisið, og í dag verður orðabókin almenn á Sprotanum. Framløga er í Grønlendingahúsinum klokkan 16.

– Eg varð spurd av Sprotanum at gera orðabókina. Tað var Jonhard Mikkelsen, sum hevði nevnt á einum skeiði, at nú manglaði bara ein grønlendsk-føroysk orðabók. Hetta hevði ein vinkona hjá mær hoyrt, og hon hevði so nevnt fyri honum, at spyrja meg. Hann setti seg síðani í samband við meg, og vit gjørdur avtalu um hetta, sigur Elin Neshamar.

– Vit fingur rættindini at nýta grønlendsku-donsku orðabókina frá Sprogsekretariatet í Grønlandi, og tað gjørdi arbeiði munandi lættari. Eg havi brúkt tann listan, og síðani sett føroysk orð inn, sigur Elin Neshamar.

Gera eisini føroysk-grønlenska orðabók

Nú arbeiðið at gera grønlendsku-føroysku orðabókina er liðugt, er Elin Neshamar longu farin í gongd við næstu stóru uppgávuna. Tað er at gera eina føroysk-grønlenska orðabók.

– Tað er ein stórri uppgáva. Bæði tí at har eru nógv fleiri orð, nevniliga 36.000 orð, umframt at orðabókin er torførari at arbeiða

við, tí hon hevur nógv dømi, sum eru á donskum, og skulu skiftast út við hóskaði føroyskum dømun, sigur Elin Neshamar.

Eisini í hesum førinum hevur Sprotin fingið loyvi at nýta donsk-grønlensku orðabókina sum útgangsstøði, og tað ger arbeiði munandi lættari.

– Eg eri longu byrjað upp á ta uppgávuna. Fyrst umseti eg orðini, har tað danska orðið kann býttast beinleiðis um við eitt føroyskt. So snýr tað seg um at skifta tann danska partin út við føroyskt, sigur orðabókarithøvundurin.

Ein myta at grønlendskt er trupult

Tað verður ofta sagt, at tað grønlenska málið er sera trupult at læra, men tað heldur Elin Neshamar ikki.

– Mær dámar ikki útsøgnina "grønlendskt er sera trupult" – men eg kann ikki siga at tað ikki er trupult, tað veldst um sjónarhornið, og hvussu tilgongdin til málið er. Málið er sera øðrvísi, og um tú ikki nýtir rætta "lykilin" til at koma inn í málið, so verður tað trupult – tú kanst ikki fara fram á sama hátt sum um tú skuldi lært teg fransk ella spansk ella týskt, tí tað er sum ein onnur "telduskipan" eitt annað "forrit", sigur Elin Neshamar.

Trý móðurmál

Sjálv hevur Elin Neshamar tann fyrirmin í mun til tey, sum skulu læra seg grønlendskt sum vaksin, at hon hevur fingið grønlendskt inn við móðurmjólkin.

– Eg hava faktiskt trý

móðurmál, føroyskt, grønlendskt og danskt. Eg brúkti øll hesi málini míni barnaar, sigur Elin Neshamar.

Foreldrini hjá Elini eru bæði føroyingar. Tey búðu í býnum Paamiut, sum er grannabýur hjá Nuuk, men sum tað tó tekur 14 tímar at sigla til.

– Tað búðu umleið 1.800 fólk í Paamiut, tá ið vit búðu har. Nú haldi eg, at har búgva umleið 1.500 fólk. Eg eri fødd í Føroyum, men sum umleið ein mánað gomul var eg Paamiut. Eg búði har, til eg var 15 ára gomul, sigur Elin Neshamar.

Tulkaði í barnaskúlanum

Paamiut er ein býur, har mest grønlendskt varð nýtt. Í flokkinum vóru grønlensk

børn, men eisini nøkur útlendsk børn.

– Tað vóru nøkur, ið bara skiltu grønlendskt og onnur, ið bara skiltu danskt. So vóru tað eisini tey, sum skiltu bæði málini. Onkuntíð høvdu vit danskar lærarar, ið ikki dugdu grønlendskt. Tá ið tað var okkurt týðandi, ið skuldi sigast, so bað lærarin meg ofta umseta til grønlendskt. Eg haldi tað í summum førum var skeivt av læraranum at nýta ein næming til hetta, men eg lærði av tí, sigur Elin Neshamar.

Heima varð tosað føroyskt, men í skúlanum og í spæli varð tosað danskt og grønlendskt.

– Mamma arbeiðdi sum dagrøktarmamma, og tí vóru ofta nógv børn inni hjá okkum, og har

